

בעזה"ש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

יתרו

גליון רכ"ב

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718-298-3717 ולהקיש 1
בארץ ישראל 072-278-6444 ולהקיש 1
בענגלאנד 0203-874-6800 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל
נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com
ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נוספו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל
ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

יתרו

כל הניסים היו לטובת בני ישראל * חמשה תלאות בדרכם * להעלות החומר לה' * נתגלה להבעש"ט כוונת האכילה * הדורש אלקים הוא בורח מן הכבוד * המבקש גשמייות מקבל גם רוחניות * צדיקים עושים עצמם שרוצים להניא העם מרצון ה' בכדי שיוכלו להמליץ טוב על בני * אנשי חיל כולל כל ארבע המידות * בני ישראל במקום גבוה יותר ממלאכי השרת * ע"י מחשבה טובה מתעורר בחינת קבלת התורה * כל אחד יכול להתקדש * כל היום נמשך אחרי תחילתה * משה רבינו מדבר בכל דור ודור * ביציאת מצרים נתגלה אלקותו יותר מזמן הבריאה * בשכר האמונה אוכלים בעוה"ז * מעשי הקב"ה כפי האמונה * נוחל שתי עולמות * עד היכן חובת הבן לאביו?! * אביו מתלווה להמכבד את הוריו * ניצול מן החטא * שתיקה מחמת כיבוד אב

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהֵן מִדַּיִן חֵתָן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה
 אֱלֹקִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי הוֹצִיא ה' אֶת יִשְׂרָאֵל
 מִמִּצְרַיִם (יה, א).

כל הניסים היו לטובת בני ישראל

פירש"י, וישמע יתרו, מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. וצריך ביאור למה נתעורר לבוא מחמת שתי ניסים אלו דווקא, והלא הרבה נסים ונפלאות נעשו להם, כגון עשרת המכות ויציאת מצרים וכדו'.

החיד"א ז"ל בספר רוח חיים (דרוש יג) מבאר בדרך משל לאחד השרים הגדולים מרואי פני המלך הגדול, שהוצרך לילך עם כל בני ביתו לעיר אחת, שהיתה תחת ממלכות דוכוס (שליט) רע, והשר היה זקן בא כימים, והגיע עת מותו, ומת בעיר ההוא, וכינו בני ביתו נשארו בארץ

ההיא, והדוכוס ברוע מעלליו כבש את בני השר להיות לו לעבדים, ויתן עליהם עבודה קשה, ויום יום הוסיף לענותם, וכאשר נודע הדבר להמלך הגדול שהשר הזקן היה מחשובי שריו, שלח אל השליט הרע את אחד מהפרתמים לאמר: שלח תשלח לבניו ומשפחתו של הזקן לבני חורין! אבל הדוכוס זדון לבו השיאו לדבר קשות ולהתרים נגד המלך הגדול, והמלך הגדול שלח על הדוכוס חיל גדול, ועשו בו ובעמו שפמים, ויצאו בני השר משם ביד רמה.

והפילוסופים חקרו בדבר הזה: האם כל מה שטרח המלך הגדול לעשות לדוכוס ועמו וארצו, עשה לכבוד השר הזקן ורעו, או שלא עשה רק לכבודו,

אשמע בקולו (שמות ה, ב), וכחנה דברי עזות וחוצפה, וטען שהקב"ה לא שלח דורון, וכיוצא בזה? והכריעו ואמרו: כי הדבר תלוי בזה, דאם אחרי שיצאו לחירות, יפנו לדרכם לגור באשר ימצאו, ניכרים דברי אמת שכל מעשה תקפו של המלך הגדול היו בשביל כבוד עצמו, מחמת שהדוכוס חמא נגדו, ואם הדוכוס היה נכנע ומשיב כראוי להמלך, ויצא לטעון טענותיו בצדק ומשפט, אפשר שהמלך הגדול היתה מתרצה במה שיקל משעבודם ודיו, אבל אם אחרי יציאתם לחירות, המלך הגדול יביאם לחצרות גדולתו וינמלם וינשאם, ויתן להם ארצות ועושר וכבוד, הרי זה ראיה שכל אשר עשה המלך הגדול היה לכבוד השר הזקן, כי אהבת עולם אהבו לו ולזרעו אחריו.

וזה שנאמר 'וישמע יתרו, מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק', כי האותות והמופתים האלו מגלים על המכות ויציאת מצרים, שלא היה ננקמה לפרעה שהתרים ופער פיו כנגדו, רק הכל מגודל אהבת ישראל, והראיה מקריעת ים סוף, שהוא מדה כנגד מדה שגזרו להטביעים במים, כדכתיב כל הבן הילוד וגו' (שמות א, כב), ואמרו נדונם במים, ומלחמת עמלק שלא היה מלחמה כזאת בעולם ולא תהיה עד ימות המשיח כמובא בזהר הקדוש, והציל לבני ישראל.

מחמת שהדוכוס חילל את כבודו של המלך, ועל כן נקם בו לחלל כבוד הדוכוס! והכריעו ואמרו: כי הדבר תלוי בזה, דאם אחרי שיצאו לחירות, יפנו לדרכם לגור באשר ימצאו, ניכרים דברי אמת שכל מעשה תקפו של המלך הגדול היו בשביל כבוד עצמו, מחמת שהדוכוס חמא נגדו, ואם הדוכוס היה נכנע ומשיב כראוי להמלך, ויצא לטעון טענותיו בצדק ומשפט, אפשר שהמלך הגדול היתה מתרצה במה שיקל משעבודם ודיו, אבל אם אחרי יציאתם לחירות, המלך הגדול יביאם לחצרות גדולתו וינמלם וינשאם, ויתן להם ארצות ועושר וכבוד, הרי זה ראיה שכל אשר עשה המלך הגדול היה לכבוד השר הזקן, כי אהבת עולם אהבו לו ולזרעו אחריו.

ולפי משל זה מבואר שפיר, דכאשר יצאו בני ישראל ממצרים, נסתפקו הגויים, אולי כל המכות שהכה הקב"ה לפרעה ומצרים, לא היה מאהבת ישראל, אלא משנאת פרעה, בשביל שאמר מי ה' אשר

וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחַתָּנוֹ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם
עַל אֹדֶת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצַאתֶם בְּדַרְךְ
וַיִּצְלַם ה' (יה, ח).

ולא אמר 'כל תלאה', שרמזו בזה שהיה להם חמשה תלאות בדרך ההוא, ולא אחת בלבד, ואלו הם: הא', רדיפת פרעה, שרדף אחריהם וצעקו אל הש"ת. הב', שהלכו

חמשה תלאות בדרך

בספר עוד יוסף חי מדקדק בתיבת 'התלאה' למה הוסיף אות ה"א,

ושלת ימים במדבר ולא מצאו מים, ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם, ויצעק העם אל משה לאמר מה נשתה, ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים (שמות טו, כג-כה). הג', כלה הלחם מאתם, וילונו על משה וגו' (שם טו, כז), והוריד להם הקב"ה לחם מן השמים. הד', שחנו ברפידים, ואין מים לשתות העם, וירב העם עם משה, ואמר לו הקב"ה

והכית בצור ויצא ממנו מים ושתה העם וגו' (יז, א-ג). הה' היא מלחמת עמלק, ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב (שם יז, ג). הרי חמשה תלאות כמנין אות ה'. ולזה אמר 'את כל התלאה אשר מצאתם בדרך', 'התלאה' הוא אותיות 'ה' תלאה', שעברו חמשה תלאות בדרכם, ומכולם ויצילם ה', שהקב"ה הציל אותם מהם.

וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֵתֵן מֹשֶׁה עֲלָהּ וַיִּזְכְּרֵיהֶם לְאֱלֹקִים וַיָּבֵא אֶהָרֶן וְכָל זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל לֶחֶם עִם חֵתֵן מֹשֶׁה לְפָנָי הָאֱלֹקִים

(יח, יב).

ממעזריטש זי"ע שעלה בסערה כמו אצל אליהו הנביא, והביט על הארץ מתחת לשולחן וראה את רגליו, והבין שהוא בזה העולם! ואחר כך אמר להם הבעש"ט הק': עכשיו נתגלו לפני הכוונות של האכילה ושתיה שהיה אצל אהרן וזקני ישראל, כמו שנאמר ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם לפני האלקים.

נתגלה להבעש"ט כוונת האכילה

בספר כתבי רמ"מ מסופר, פעם אחת בשבת בעת אכילת הבשר אצל מרן הבעש"ט הק' זי"ע ואנשיו, מיט 'אמאל האט ארום גענומען דעם בעש"ט א עמודא דנהורא' (פתאום הקיף עמודא דנהורא את הבעש"ט), וסבר המגיד הקדוש

וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשֹׁפֵט אֶת הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֶּקֶר עַד הָעֶרֶב

(יח, יג).

העבודה מסלאנים זי"ע, שיתרו היה אצלו ניצוץ קדוש, ושמע שיש אלקים בארץ, מיד בא להתגייר, אבל חומר עדיין לא היה

להעלות החומר לה'

בספר כתבי רמ"מ מביא בשם הרה"ק היסוד

שהביאו את חותן משה למדריגה, כי 'לאכול לחם' יהיה ג'כ 'לפני האלקים'.

מזוכך, ולמד אצל משה רבינו דבעת שעוסק בצרכי גופניות צריך ג'כ להיות לה', וזהו

וַיֵּרָא חֵתָן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה
הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבִדְדָךְ
וְכָל הָעָם נֹצֵב עֲלֶיךָ מִן בְּקָר עַד עֶרֶב (יה, יד).

האישי, וירא כי בא לפניו אחד מאנשי שלומו, ודיבר אתו בענין מסחר, ויעץ לו איך שיתנהג, ויברכהו שיצליח מאד וכדומה, העיז אותו האיש אשר לא ענהו, ויאמר אליו: מורי ורבי, כאשר נדחיתי מלפני רבי בבקשת עניני העולם הזה, הבנתי כי רום כבודו מואם בהבלי עולם, אם כן למה ירבה כבודו לדבר בהבלי עולם עם אותו האדם בשביל שהוא מאנשי שלומו?

וענה לו הרה"ק מקאזמיר במשל, סוחר אחד נסע ללייפציג על היריד לקנות שם סחורה, ויבא אל סוחר גדול מנכבדי כנענים, וקנה שם הרבה סחורה, ונתעכב שם מאד, עד כי עבר כל השוק, ויהי כאשר התמהמה שם, בא משרתו אליו בחנות ההוא, ויאמר אליו: אישי ואדוני, מה לעשות כבר עבר השוק, ואין מקום לקנות זפת למרוח ולזפת את אופני העגלה, כמה נסע? ויהי כשמוע הסוחר הגדול מלייפציג את דברי משרת הסוחר אשר קנה ממנו הסחורה, אמר אל הסוחר: אל תירא אנכי אכלכל אותך בדבר הזה, כי

הדורש אלקים הוא בורח מן הכבוד

פירש רש"י ז"ל (בפסוק יג) וישב משה וגו' ויעמוד העם, יושב כמלך וכולן עומדים, והוקשה הדבר ליתרו שהיה מזלזל בכבודן של ישראל, והוכיחו על כך, שנאמר מדוע אתה יושב לבדך וכלם נצבים.

ובספר דברי ישראל הקשה, לכאורה הוא תימה, וכי בשביל שבאו לדרוש אלקים מותר לזלזל בכבודו, אדרבה יותר קשה מדוע עושה להם כדבר הזה? ומבאר בפשטות, כי הדורש אלקים הוא בורח מן הכבוד, זהו התירוץ כי יבא אלי לדרוש אלקים, ואם כן אין זה נחשב לזלזול בכבודו, שהרי בורחים מן הכבוד.

המבקש גשמיזת מקבל גם רוחניות

באופן אחר מפרש הדברי ישראל בדרך צחות, על פי הנדפס בסדר הדורות החדש (מערכת הרה"ק מלובלין אות ט) בשם זקיני הרה"ק מקאזמיר זי"ע, פעם אחת בא לפניו אדם אחד לשאול עצה בעניני מסחר וכדומה, ולא ענה לו, ויהי כאשר התמהמה

שצריכים על הנסיעה, על כן הנני ליתן לו עצה ולברכו גם בדבר הזה, אמנם אתה לא תבוא אלי בשום ענין, כי אם בדברים של עניני העולם והבלים, אם כן מה לי ולך כי באת אלי בדבר הזה, עכ"ל.

ועל דרך זה יש לומר כאן, שאמר לו יתרו 'מדוע אתה יושב וכל העם נצב עליך מן בוקר עד ערב', אמר בלשון 'העם' היינו אותן האנשים מהמון העם (עיי' במדבר רבה כ, כג) שבאו אל משה לשאול עצות בעניני עולם לבד, ולא ענה אותם משה, והוקשה זאת ליתרו מדוע מניח אותם לעמוד כל היום, ואין פונה אליהם להשיב על שאלתם? השיב לו משה 'כי יבא אלי העם לדרוש אלקים כי יהיה להם דבר בא אלי, פירוש כאשר יבואו אלי לדרוש אלקים, היינו ללמוד דרכי ה', אזי כי יהיה להם דבר מה בעניני העולם, גם כן 'בא אלי' שאשמע את צרכי, אבל אותם שאינם באים לדרוש אלקים, רק כי יהיה להם דבר צרכם בא אלי, על כן אין אני פונה אליהם.

יש לי רב מהופת אשר הבאתי עמי בעבור עגלותי, ואתה אל תמהר עד כי נעשה החשבון כולו!

עוד זה מדבר ובא אדם אחר מן השוק אשר היה צריך גם כן לקנות זפת, ולא מצא היכן לקנות, וכשמעו כי הסוחר הנכבד אמר כי יש אתו זפת, אמר לו האיש ההוא: יאבה נא בטובו למכור לי בעד כסף מלא מהופת כי נחוץ הוא לי! השיב לו הסוחר: מה זה חושב כבודו כי אנכי מוכר זפת, אינני מוכר זפת, רק הסוחר ההוא שקנה ממני סחורה הרבה, על כן אני נותן לו מעט זפת אשר הבאתי עמי בעבור צרכי, אבל אתה מה לי ולך כי באת אלי לקנות זפת, ומכל הסחורות לא קנית אצלי מאומה.

כן הדבר הזה, האיש הזה מאנשי שלומי הוא ירא שמים גדול, והוא בא אצלי ללמוד דרכי ה', ועתה תחסר לו עצה מה בצרכי העולם, אשר צריכים לאדם במשך עברו בזה העולם, ממש כמו הזפת

עַתָּה שְׁמַע בְּקִלִּי אֵינְעָדָּךְ וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ הֲיִה אֶתָּה לְעַם
מוֹל הָאֱלֹקִים וְהִבֵּאתָ אֶתָּה אֶת הַדְּבָרִים אֶל הָאֱלֹקִים (יח, יט).

הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע הלך פעם אחת ברחוב, וראה גער אחד הולך עם ספריו להחדר דבי רב, וקרא

צדיקים עושים עצמם שרוצים להניא העם מרצון ה' בכדי שיוכלו להמליץ טוב על בני

ב"פ) בשם ספר שיח זקנים (ה"ד דף עו) בשם הרה"ק מווישוואו זי"ע, מעשה הידוע מהרה"ק מבארדיטשוב זי"ע אשר לקח איש אחד להיות משרתו, ועשה עמו תנאי כפול ומכופל שיעשה כל מה שמבקש ממנו, כשהגיעו הימים הנוראים אמר לו הרה"ק: שמע מה שאני רוצה ממך, אני רוצה שתמיר דתך רח"ל! כששמע זאת משרתו, אמר לו: רבי, 'דאס נישט' (דבר זה לא), וכן אמר לו הרה"ק כמה פעמים במשך הימים, והוא בשלו שלא יסכים לזה בשום אופן, כשהגיע כבר ערב יום הקדוש, חזר ואמר לו הרה"ק: שימיר את דתו! ואחזו בידו להוליכו אל הכומר, כשראה זאת האיש תלש חלק מהזקן של הרה"ק מבארדיטשוב, והתנגד לזה מאוד, והרה"ק שמח מאוד עם המעשה הנ"ל כמוצא שלל רב, וכאשר שערות זקנו בידו, רץ הברדיטשוב'ר לבית המדרש ומליצה בפיו, ופתח ואמר: ראה השי"ת איזה עם יש לך, הלא הוא איש פשוט מאוד, ואף על פי כן לא רצה בשום אופן להמיר דתו ח"ו!

ובזה פירש הרה"ק מבארדיטשוב הפסוק הנ"ל באופן דומה, 'היה אתה לעם מול האלקים', אתה תבקש מה'עם' היינו אנשים הפשוטים שנקראים בשם 'עם', שיהיו ח"ו 'מול האלקים', היינו כנגד הקב"ה ורצונו, וכשלא ירצו בשום אופן, אזי 'הבאת אתה את הדברים', פירוש תביא הדברים האלה לפני השי"ת, כדי להמליץ טוב על ישראל.

אותו הרה"ק ואמר לו: למה לך לילך להחדר, מה תועלת יהיה לך בהליכתך זה, הלא יותר טוב שתלך לשחוק עם נערים ותבלה את הזמן התענוגים, ולמה לך ללמוד אצל רבך הנוגש אותך שתבין שיעור הגמרא, ומה יהיה לך מהגמרא הזאת?! כשמוע זאת הנער הלז גער עליו בקולו: הכי זהו תכלית הבריאה, וכי בשביל זאת נבראתי, לבל ללמוד ולא להתפלל, רק לשחוק עם נערים ולבלות העת בדברי שטות והבל?! וירץ הנער מהר ממנו אל החדר. מיד אמר הרה"ק הרבי ר' זושא: 'רבנו של עולם, ראה נא גדולת וקדושת בני ישראל, איך שעוד מנעוריהם מבינים שנבראו רק ללמוד ולהתפלל ולעשות רצונך!

ובזה פירש הפסוק הנ"ל, שיתרו אמר למשה רבינו ע"ה 'היה אתה לעם מול אלקים', שתנסה לומר להם במכוון שלא יקיימו ציווי הקב"ה רק ילכו נגד רצונו, ותראה איך שלא ירצו בזה, רק לקיים רצון קונם, וזהו 'הבאת אתה את הדברים' ר"ל את 'הדברים האלה' של בני ישראל שאין שומעים בקולך, תביא 'אל האלקים', שבוה תוכל להמליץ עבורם לפני הקב"ה, שבאמת צריכים להוושע בכל טוב, כי הלא עושים בכל כוחם רצון קונם. (בית פנחס).

בדומה לזה מובא בספר מעשי הצדיקים (ספר נפלא מלא וגדוש עם סיפורי צדיקים מלאים וגדושים בתורה ויראה וחסידות על סדר הפרשיות מאת הגה"צ פאמ"ק ר' יוסף מיזליש שליט"א מוויטצען

וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אֲנָשֵׁי חֵיל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רְאִשִׁים
עַל הָעָם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֵת

(יח, כה).

חיל?! וביאר, כי 'אנשי חיל' רומזו על אנשים המכירים שמצד עצמם אין להם כח לעשות חיל, רק השי"ת הוא הנותן להם כח, ולכן נקראו 'אנשי חיל', כי זה הוא עיקר החיל, שמכיר שמצדו אין לו, ועל כן הקב"ה מושיע לו שכוחו נקרא על שמו ויגיע כפו, ורדא ביה כולא ביה, דבמעלה זו כבר נכללים כל ארבע המידות הנ"ל.

אנשי חיל כולל כל ארבע המידות בספר מי השילוח מהרה"ק מאיזביצא זי"ע הקשה, הלא יתרו חותנו יעץ לו ליקח אנשים שיש בהם ארבע מידות האלו: אנשי חיל, יראי אלקים, אנשי אמת, שונאי בצע (לעיל בפסוק כא), ואם כן למה לא בחר משה אנשים שיש בהם ארבע מידות אלו, ובחר רק באנשי

אֹתָם רְאִיתָם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֵשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי
נְשָׂרִים וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי (יט, ד).

אתכם אלי, היינו שמקום בני ישראל הוא יותר גבוה ממקום מלאכי השרת, וזה שנאמר 'ואביא אתכם אלי', שנעשים מקורבים להשכינה.

בני ישראל במקום גבוה יותר ממלאכי השרת בספר חידושי הרי"ם מפרש אומרו 'ואביא

וְעַתָּה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקִלִּי וְשִׁמְרֹתֶם אֶת בְּרִיתִי
וְהָיִיתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ (יט, ה).

היסוד העבודה מסלאנים זי"ע, דידוע דעם הישראלי הם מזוככים מאוד, כמאמר חז"ל (שבת קמו, א) ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתו, ובכל עת שכל אחד

ע"י מחשבה טובה מתעורר בחינת קבלת התורה בספר כתבי רמ"מ מביא בשם הרה"ק

בקולו' אשר שמעתם בהר סיני, וצריך כל איש ישראל להאמין שכשמוזכר מחשבותיו קצת אז נשפע בלבו קול ה'.

הרי לנו שכל אחד ואחד על ידי השתדלות קמנה של מחשבה טובה, מעורר בקרבו בחינת קול ה' בכה, לשמוע את קולו של הקב"ה אשר נשמע ברמה בעת קבלת התורה.

מישראל מתעורר למחשבה טובה, אז מתעוררת עליו בחינת קבלת התורה, ומסייעין לו מן השמים, ושומע הדברות ששמעו כל נשמות ישראל מפי הגבורה, היינו 'אנכי ולא יהיה לך', ומתגברת עליו רוח טהרה, אנכ"י בנימטריא כס"א, להורות שמעת שקיבלו ישראל את התורה נעשו כסא להקב"ה. וזהו הפירוש 'אם שמוע' קצת בלבך איזו מחשבה טובה, אז 'תשמעו

וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כְּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (י"ב, ו).

לבל ידח ממנו נדח, וכל אחד שהתרחק אפילו למצב שפל ביותר, יכול לחזור ולהתקרב אל הקדושה, לחסות תחת צל כנפי השכינה, וזהו הרמז באומרו 'וגוי קדוש' שאפילו מי שהגיע ח"ו לדרגה של 'גוי', יכול להתעלות ולהיות 'קדוש'.

כל אחד יכול להתקדש

הרה"ק הבית אברהם מסלאנים זי"ע פירש כוונת הכתוב ואתם תהיו לי ממלכת כהנים 'וגוי קדוש', שנרמז כאן שידו של הקב"ה פשוטה בלב רחום וחגון

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיט הַבֶּקֶר וַיְהִי קֶלֶת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְקַל שֶׁפָּר חָזַק מְאֹד וַיַּיְחָרֵד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּמַחֲנֵה (י"ב, ז).

ר' זושא זי"ע על הכתוב (במדבר טו, ב) 'ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה לה', כי 'עריסותיכם' הוא לשון 'עריסה' דהיינו מיטה, היינו 'גלייך ווי א איד הויכט

כל היום נמשך אחרי תחילתה

הרה"ק הבית אברהם מסלאנים זי"ע ביאר הכתוב בהקדם דברי הרה"ק הרבי

וברקים' 'ער דארף און דערפרי אזוי פיל שרייען, ביז ווען ער וועט אריין בריינגען אין קאפ רייניגע' אמונה ויראת השי"ת על כל היום (צריך בבוקר לצעוק כ"כ עד שיכניס חזק בראשו, אמונה ויראת ה', אשר ימשך עליו לכל היום כולו).

יך אויף פון בעט' (מיד כאשר האדם קם ממיטתו), 'חלה תרימו תרומה לה', צריך להפריש את עצמו להשי"ת במחשבה דיבור ומעשה, וכמו שיהיה בקומו ממיטתו כן יהיה הנהגתו כל היום, עכ"ד. וזה רמז התורה, 'בהיות הבוקר ויהי קולות

וְיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מִשֶּׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹקִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל (יט, יט).

שבא לטהר ולקבל עליו עול תורה, מדבר משה עמו, 'והאלקים יעננו בקול', להכניס הקול בהדיבור, ולייחד הקול עם הדבור והמחשבה, ועל כן צריכין מאד לשמוח בקבלת התורה, כי כל אחד ואחד מקבל לפי כוחו וערכו, וצריך להאמין כי בוודאי עתה ישוב מאולתו, ויזדכך ויהיה יך.

משה רבינו מדבר בכל דור ודור בספר בית אהרן להרה"ק מקארלין זי"ע מדקדק 'דיבר' אין כתיב כאן, רק 'דבר' שהוא בלשון עתיד, וביאר שהכוונה הוא, כי עתיד משה רבינו בכל דור ודור, לדבר עם כל אחד ואחד מישראל, לכל מי

אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים (ב, ב).

הוא הוא דבר גדול יותר מאשר הוצאתיך מארץ מצרים. וביאר, דהנה בעת יציאת מצרים נתגלה אלקותו יתברך, והיה חידוש העולם בכללו, שכל מכה ומכה היה משדר מערכות השמים, ועל ידי זה היו משערין אלהותו, ולזה אמר 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים' דייקא.

ביציאת מצרים נתגלה אלקותו יותר מזמן הבריאה בספר קול שמחה מביא בשם הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע, לתרץ קושית המפרשים, למה אמר 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים' ולא אמר 'אשר ברא שמים וארץ', שהרי בריאת העולם

לשלם לנו שכרה בעולם הזה שלא לעבור על כל תלין, על כן כל מה שאוכלין רק בזכות האמונה.

היוצא לנו מזה, דכמה שיש לנו יותר אמונה ובטחון בה, כך נשפע יותר טובה בעולם הזה, כשכר על הבטחון והאמונה, אשר שכרה הוא בעולם הזה.

מעשי הקב"ה כפי האמונה

הרה"ק רבי מרדכי מלעכאוויטש זי"ע היה משבח את עדת חסידיו, ואמר: שכל המופתים והישועות שנשפעים על ידו, הכל הוא בזכות רוב אמונתם באמת ובתמים! והסמך לזה הכתוב (תהלים לג, ד) 'וכל מעשהו באמונה', דהיינו שכל המעשים שהשי"ת עושה עם האדם, הבל הוא לפי אמונתו. (מובא במאמר מרדכי סלאנים)

בשכר האמונה אוכלים בעוה"ז

בספר מדרש יהונתן בפרשתו, מבאר המדרש (מכילתא פ' בשלח) כל מה שישראל אוכלין בעולם הזה, אינם אוכלין אלא בזכות האמונה, וקשה מאי טעמא דווקא בזכות האמונה?! רק דאיתא בגמרא (קדושין לט:): שכר מצוה בהאי עלמא ליבא, אבל קשה אם כן הלא הקב"ה עובר על כל תלין פעולת שכיר?! והתירוץ הוא, דאיתא בגמרא (בבא מציעא ק, ב) דרבא לא שכר פועלים אלא על ידי שליח, שאז הדין הוא שלא עבר על כל תלין, והשליח ג"כ לא עבר על כל תלין. והנה התורה נתן לנו הקב"ה על ידי שליח דהיינו משה רבינו, ואין הקב"ה עובר על כל תלין, אבל 'אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו', והם יסוד האמונה, ועל כן מוכרח הקב"ה

כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּן יְמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. (ב, יב).

שבשמים, ואת רצון אביו ואמו, לכך נאמר (שמות ב, ח"ב) זכור את יום השבת לקדשו, כבד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך וגו'.

בענין זה נכון להעתיק מה שמשופר בסדר הדורות (ח"ג אות י) ובספר מעיל צדקה (תמ"א), רבי יהושע בן אלם הגידו

גוחל שתי עולמות

חכמינו ז"ל הפליגו מאוד במצות כיבוד אב ואם, כדאיתא בתנא דבי אליהו רבה (פרק כו) הא למדת, כל המבקש ימים ושנים ועושר וכבוד וחיים ארוכים בעולם הזה ולעולם הבא, חיים שאין להם סוף וקץ ותכלית, יעשה את רצון אביו

לו: קצב אני, ויש לי אב ואם זקנים, ואינם יכולים לעמוד על רגליהם, ובכל יום ויום אני מלבישם ומאכילם ומרחיצם בידי! מיד עמד רבי יהושע ונשקו על ראשו, ואמר לו: בני, אשריך ואשרי גורלך, מה טוב ומה נעים, ואשרי חלקי שוכיתי להיות חברך בן עדן!

עד היכן חובת הבן לאביו?!

יהודי כפרי הגיע להרה"ק הישמח ישראל מאלכסנדר זי"ע, ושאלתו בפיו: בכפר יש לו בית מרווחת ונוחה, וגם פרנסתו מצויה בהרחבה גדולה, יש לו אב זקן הגר בביתו, החי במנוחה ושלוח אצלו, והוא מפרנס אותו כראוי, אבל היות שבכפר מתגוררים רק מעט יהודים, ואין להם מנין לתפילה, ויש לו צער גדול שאינו זוכה להתפלל עם הציבור, על כן מתחבט בדעתו, אם מותר לו לעזוב את הכפר ולעבור לעיר הגדולה, שם מתגוררים יהודים רבים, וישנם בתי מדרשות לרוב ומקוה טהרה, ויוכל לשלוח את בניו להתחנך בתלמוד תורה, להיות יהודים יראים ושלמים, אלא דבשביל יוקר המחיה בעיר, יצטרך לקנות דירה קטנה יותר, ואילו לאביו לא יהא נוח שם כמו בכפר, מה עדיף טפיו?

הרה"ק הישמח ישראל הקשיב לשאלתו, והתעמק במחשבותיו ורעיונותיו, אחר כך קם ממקומו, הרים את ידיו הקדושות כלפי מעלה, וענה: אף על פי שקל יותר להיות 'א גיטער איד' (יהודי טוב)

לו בחלום: שמח בלבך שאתה וננס הקצב מושבו ומושבך בן עדן, וחלקו וחלקך שוים כאחד! כשיעור רבי יהושע חשב בלבו: אוי לי, שמוים עומדי הייתי תמיד ביראת קוני ולא עמלתי אלא בתורה, לא הלכתי ארבע אמות בלא ציצית ותפילין, היו לי שמונים תלמידים, ועכשיו שקולים מעשי ותורתני עם הקצב.

שלח לתלמידיו: תדעו שלא אכנס לבית המדרש עד שאראה מי הוא זה האיש ומה מעשיו! מיד הלך עם תלמידיו מעיר לעיר, ושאל בשם האיש ובשם אביו, עד שהגיע לעירו, כשנכנס לעיר, שאל את אנשי המקום היכן ננס הקצב? אמרו לו: למה אתה מבקש אותו, מה לחסיד וצדיק כמוך לשאול על איש כמותו? אמר להם: מה מעשיו? אמרו לו: אדונינו לא תשאל ממנו כלום עד שתראה אותו! מיד שלחו אליו ואמרו לו: ר' יהושע בן אלם מחפש אותך! אמר להם: מי אנכי ומי אבותי שרבי יהושע שואל עלי? אמרו לו: עמוד ולך עמנו! חשב אותו האיש כי שקר הם דוברים, ולא היה רוצה להלוך עמהם, חזרו לרבי יהושע ואמרו לו: שאינו רוצה לילך עמנו! אמר להם: דעו שלא אשב עד שאראה אותו!

הלך רבי יהושע בעצמו אצל ננס הקצב, בראות ננס את ר' יהושע בא אליו, נפל על פניו, אמר לו: מה יום מיומיים שעמרת ישראל בא לפני עבדו? אמר לו: דבר יש לי לדבר עמך! אמר לו: דבר! אמר לו: מה מעשיך ומה מלאכתך? אמר

הקדוש מרעיוניו, קם מלא קומתו ושאל את
הבחור: אמור לי איזה מצווה קיימת עכשיו?
כי ראיתי שהאמורא אביי מלווה אותך, ומיד
נתיישבה לי הקושיה שעיינתי בה!

סיפר הבחור את כל המעשה, שאמו
בקשה ממנו להוריד לה חבילת
שחת מעליית הגג, והוא קיים את דבריה,
ולכן איחר לחזור להשיעור, אמר היהודי
הקדוש לתלמידיו: האמורא אביי לא היה
לו אב ואם, ולכן נקרא בשם אביי ראשי
תיבות של הפסוק אשר ב'ך ירוחם יתום
(הושע יד, ד), וכל פעם שיהודי מקיים מצות
כיבוד אב ואם, אביי מתלווה אליו, כדי
שיהיה גם לו חלק במצוה גדולה זו, וכיון
שאתה קיימת מצות כיבוד אב, התלווה
אביי בדרכך, ובבואו גילה לי את התירוץ
של הקושיה שעסקתי בה.

ניצול מן החטא

בתנא דבי אליהו רבה (פרק כו) מובא דברים
נפלאים במעלת וחשיבות מצוה זו,
בזה הלשון: 'זכור את יום השבת לקדשו,
וכבד את אביך ואת אמך' (שמות כ, ח-יב),
וכי מה ענין זה אצל זה?! אלא ללמדך,
שכל זמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו,
אין חטא של חילול השם ולא שאר שום
כל חטא בא על ידו, ואם חטא נמחל לו.

עוד כתבו בלשונם: ובזמן שהאדם מכבד
וזן ומפרנס את אביו ואת אמו
בילדותו ובזקנותו, למה הוא דומה, למלך
שבא אצלו בן אוהבו, אמר לו המלך: בני

בעיר, עליך להשאר בכפר, כיון שהובתך
הראשונה היא לדאוג לאביך!

אביי מתלווה להמכבד את הוריו

הרה"ק היהודי הקדוש מפרשיסחא זי"ע
למד מדי יום ביומו שיעור גמרא
עם תלמידיו, בין התלמידים היה בחור
יתום מאביו, תלמיד חכם מופלג, שישב
ולמד בכל כוחו, פעם אחת באמצע הלימוד
התעמק היהודי הקדוש בענין שנתקשה בו,
ודרכו היה להמשיך בעיונו מתוך דביקות
עצומה במשך זמן רב, והתלמיד היתום
החליט ללכת לבית אמו האלמנה, ולהשיב
את נפשו בטעימה, כי הרגיש בחלישות
לב, וחשש שלא יוכל לעמוד בה.

כאשר סיים את ארוחתו בבית אמו, קם
בחפזו לחזור לבית המדרש כדי
להמשיך בלימודו, כשפנה ללכת, בקשה
ממנו אמו לעלות לעליית הגג, ולהוריד
חבילת שחת שהיתה נחוצה לה, חשש
הבחור אולי כבר המשיך היהודי הקדוש
בשיעורו, ועל כן הלך לדרכו בלי לקיים
את בקשתה של אמו.

באמצע הדרך חשב לעצמו: הרי עיקר
הלימוד הוא בשביל לקיים תורה
ומצוות, ועכשיו שהודמנה לידי מצות כיבוד
אב, דחיתי אותה בשביל הלימוד?! מיהר
הבחור לחזור לבית אמו, עלה לעליית הגג
והוריד לאמו את חבילת השחת שבקשה
ממנו, וחזר לבית המדרש, ותיכף כאשר פתח
את דלת בית המדרש, נתעורר היהודי

עם אביו הגה"ק רבי זאב נחום זצוק"ל הרב מביאלא, באחת הפעמים שלמדו יחד, הקשה הרב מביאלא קושיה שהיתה חמורה מאד בעיניו, אבל בנו הגאון האבני נזר תירץ מיד את הענין על בוריו, ואמר: שאין כאן שום דבר מוקשה, והקושיה אינה כלל קושיא! אבל הרב מביאלא דחה את התירוץ של בנו הילד, הראה לו שטעה טעות חמורה, ואף סטר לו על לחיו סטירה קלה, וגער בו: אל תתרגל להשיב במהירות כזו, ללא עיון בכתוב!

עברו שנים והילד התגדל לאילנא רברבא, והתפרסם בכל תפוצות ישראל לגדול הדור, לעת זקנתו חלה הרב מביאלא, ובנו הגדול הגיע לבקרו בחוליו, ואז הזכיר לו אביו את המעשה באותה הקושיה, ואמר לו: לאחר מכן, עברתי שוב על הסוגיה עם כל הראשונים, וראיתי שהצדק היה אתך, והקושיה כלל לא הייתה קושיה, אבל לא רציתי לגלות לך את הדבר, כדי שלא תזוה דעתך עליך, עכשיו אני מבקש ממך מחילה על הסטירה שנתתי לך אז!

ענה לו בנו הרה"ק מסוכטשוב: אבי! כבר בשעת מעשה ידעתי שצדקתי בתירוץ שאמרתי, והמכה היתה לחנם, ותיכף ומיד מחלתי לך על זה, אבל שתקתי, שלא רציתי להוכיח שהצדק אתי, מחמת מצוות כיבוד אב!

מאין אתה בא! אמר לו: מבית אבי ואמי! אמר לו המלך: אביך ואמך מה הן עושיין?! אמר לו: נפטרו בשלום לבית עולמן! אמר לו המלך: בני, ברוך אתה ותהיה לך קורת רוח בעולם, על שנתת מנוחה לאביך ולאמך עד שנפטרו בשלום לבית עולמן, עכשיו בא עמי לביתי ואראה לך מה שגנזו לך אביך ואמך אצלי!

כך מי שהוא מכבד זון ומפרנס את אביו ואת אמו עד שנפטרו בשלום לבית עולמן, וגם הולך בדרכי שמים, ובוה הוא עושה נחת לאביו ולאמו, אומר לו הקב"ה: בני, בא וראה גנוי שמים שהם גנוזים לך אצלי, מפני שכבדת ופרנסת לאביך ואמך, ועשית לי נחת רוח כמעשים טובים שלך, ולאביך ואמך, שנאמר (דברים כח, ב) 'ויבואו עליך כל הברכות האלה והשיגוך כי תשמע בקול ה' אלהיך', אמתי יבואו עליך כל הברכות האלה?! 'אם תשמע בקול ה' אלקיך ותלך בדרכיו'.

הרי לנו דברים נפלאים, בגודל מצות כיבוד הורים, מדוע נסמכה מצות כיבוד אב ואם לשמירת שבת?! ללמדנו שבזכות מצוה זו, זוכה האדם שלא יחטא בשום חטא בימי חייו, ואם חטא מוחלים לו משמים על כל חטאיו.

שתיקה מחמת כיבוד אב

הרה"ק האבני נזר מסוכטשוב זי"ע כאשר היה ילד קטן, נהג ללמוד תורה

קופת "דרך אצוניה"

להפי פדכי - מזון ישעי

ע"ש רבותינו הק'

רבי פדכי פנדורנא זי"ע-דבי ישעי' פקדעסטיד זי"ע
בגשיאצות הרה"צ רבי פאיד איהפד רוזנבוים שליט"א

בס"ד

הודעה חשובה

חלוקת חלות ומזונות וצרכי שבת מדי שבת בשבתו
למאות נפשות של אלמנות ויתומים בארץ הק' בעיר בית שמש עד לפתח ביתם
בליל שישי באופן של "מתן בסתר יכפה אף" ובדרך כבוד
**וגם לרבות חלוקת אלפי חלות ומזונות במחירי הפסד
שמסובסד על ידינו לאלפי עניי ארה"ק בכל עש"ק**

אברך השו"ך בניס רח"ל נכנס אל הרה"ק מבעלזא זי"ע
ובכה לפניו שהרופאים אומרים שאין לו יותר תקוה שיווליד בניס נענה הרה"ק:
"טייל אויס ברויט פאר ארעמעלייט וועסטו האבען קינדער" (תחלק לחם לעניים
ותיוושע בבן זכר) ובאותו שנה זכה לעשות ברית לבנו !!!

זכות 26 חלות עם מזונות לאלמנות (כמנין הוי"ה שם הרחמים) \$100

סגולת ח"י חלות ומזונות לאלמנות ויתומים המסוגל לישועות גלויים \$72

זכות חלות ומזונות למשפחה אחת של אלמנה ויתומים \$18

הרוצה ליטול חלק במצווה נשגבה זו ולהוושע בישועות גלויים
יכול להתקשר 24 שעות ביממה על "המתן בסתר" סיסטעם

בארה"ב - 1007-286-845 בענגלאנד - 7800-8124-020

יהודי יקר זכור !!!

השי"ת מבטיח אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך !!!

ההיד"א במדבר קדמות:

הנותן לחם לעניים כאילו הקריב כל הקרבנות על גבי המזבח !!!